

Nou pometes té el cançoner

Dossier pedagògic

Sinopsi:

*Nou pometes té el pomer,
de nou, una, de nou, una...
Nou pometes té el pomer,
de nou, una en caigué...*

I cadascuna de les pometes és plena de música. I la música ens portarà a passejar pels Països Catalans. I sentirem tot el país com canta amb tanta, tanta música com surt de les pometes.

Si bé l'espectacle és fonamentalment un concert, les cançons recolzen en elements escenogràfics i escènics. Un pomer, amb nou pometes, la cançó "Nou pometes té el pomer" com a lligam, i nou cançons que surten de les pomes a través d'un element simbòlic.

Samfaina de Colors posa la sensibilitat i el bon gust al servei de la música per demostrar que les cançons poden emocionar, educar i entretenir tant els més petits com els adults.

Xevi Planas, periodista.

Fitxa artística:

Mirna Vilasís: veu, acordió diatònic i metal·lòfon.

Xavi Múrcia: veu, guitarra, viola de roda, sac de gemecs i flabiol i tamborí.

Rafel Roca i Pepmaria Martínez: Tècnics de llums.

Direcció i arranjamet de les cançons: **Mirna Vilasís i Xavi Múrcia**

Selecció de les cançons: **Mirna Vilasís**

Idea i Guió: **Mirna Vilasís i Xavi Múrcia**

Escenografia: **Berta Vidal i Raül Vilasís**

Disseny d'il·luminació: **Rafel Roca i Francesc Ventura**

Edició discogràfica: **Nou pometes té el cançoner** (Discos a mà, 2003)

Contacte i management:

972.68.80.07 i 629.38.61.30

samfainadecolors@samfainadecolors.cat

www.samfainadecolors.cat

Visió pedagògica:

Nou pometes té el cançoner acosta la música tradicional catalana als nens i les nenes.

És poc freqüent que la mainada vagi al teatre a escoltar música. **Nou pometes té el cançoner** pretén que els nens i les nenes escoltin música i en gaudeixin. La música fa somriure, captiva, convida a cantar... La cançó és alhora un element de formació: enriqueix el vocabulari; treballa la memòria; requereix atenció, silenci i respecte; potencia el treball col·lectiu, i educa la sensibilitat.

Un concert en general és música en directe que serveix per a introduir els menuts en el gaudi de la música en viu i permet l'observació de la interpretació i del coneixement dels diferents instruments. El concert de música tradicional catalana introdueix també els nens i les nenes en les sonoritats tradicionals del nostre país.

La música en general ens ajuda a créixer i a enriquir-nos com a persones.

Els elements escènics que utilitzem **Samfaina de Colors** per a l'espectacle són un suport visual, però no treuen protagonisme a la música; nosaltres fem un "concert" per a nens i nenes.

Objectius:

El principal objectiu de l'espectacle és que els nens i nenes gaudeixin amb el concert. També volem apropar la música tradicional catalana als nens i les nenes i valorar-la com a manifestació cultural pròpia. Utilitzem molts instruments tradicionals per què els nens els coneguin i distingeixin.

Programa del concert:

"Baix del pont de Cullera"	Cançó tradicional del País Valencià
"El maridet"	Cançó tradicional de la Catalunya Vella
"La Cercavila"	Cançó tradicional de les terres de Ponent
"El sinyor Ramon"	Cançó tradicional de la Franja de Ponent
"El pare se'n va al mercat"	Cançó tradicional de la Catalunya Vella
"Pinyeta, pinyol"	Cançó tradicional de Menorca
"Son, son, veni"	Cançó tradicional de l'Alguer
"Una dona llarga i prima"	Cançó tradicional de Mallorca
"Ventura"	Cançó tradicional de la Catalunya Nord

Contacte i management:

972.68.80.07 i 629.38.61.30

samfainadecolors@samfainadecolors.cat

www.samfainadecolors.cat

Algunes de les cançons de l'espectacle:

Nou pometes té el pomer

Cançó tradicional de la Catalunya nova

**Nou pometes té el pomer,
de nou, una,
de nou, una,
nou pometes té el pomer,
de nou, una en caigué.**

**Si mireu el vent d'on ve,
veureu el pomer com dansa.
Si mireu el vent d'on ve,
veureu com dansa el pomer.**

El pare se'n va al mercat

Cançó tradicional de la Catalunya Vella.

**El pare se'n va al mercat,
el pare se'n va al mercat,
a comprar una burra cega, trau, trau
a comprar una burra cega, trau, trau.**

Li talla els quatre peus,
la burra arrenca a córrer.

De sang que li va sortir,
en corren set rieres.

I en troba un cirerer
carregat de figues verdes.

La van a mesurar,
mitja avellana plena.

Li tira un cop de roc
i en fa caure una ametlla.

Aquesta és la cançó,
la cançó de les mentides.

Li cau l'ametlla al peu,
li surt sang de l'orella.

Qui la vulgui saber
que vagi a Filipines.

Ventura

Cançó tradicional de la Catalunya Nord.

**Ventura, Ventura,
sona l'esquellí,
que el burro plora, Ventura,
que se vol morir.**

N'ha perdut el seny,
el pobre pastre,
n'ha perdut el seny,
"tan pis" per ell.

Contacte i management:

972.68.80.07 i 629.38.61.30

samfainadecolors@samfainadecolors.cat

www.samfainadecolors.cat

Una dona llarga i prima

Cançó tradicional de Mallorca

**Una dona llarga i prima, ara va de bo!
seca com un bacallà, ara va de bo!
seca com un bacallà, ara va de bo!
que de bo va.**

Se passeja per la vila,
“caragols, qui en vol comprar!”

A quant els veneu, madona?
“A sis van el masurà.”

No me'ls podeu dar a quatre?
“A quatre no els hi puc dar”.

Que mal vos caigués es covó,
no el poguéssiu aixecar!

Els instruments de l'espectacle:

En aquest espectacle els instruments de música mereixen ser destacats pel paper que hi juguen. Tots ells són d'una gran bellesa: tan visual com acústica i, per tant, col·laboren en el plantejament estètic i són definitius en el sonor. Us els presentem.

Acordió diatònic: instrument de vent de llengüeta lliure. Tot i ser relativament jove (nascut al segle XIX), és eminentment popular i molt utilitzat per a la dansa tradicional. L'acordió diatònic és una petita orquestra, ja que pot fer, ell tot solet, la melodia de la cançó i l'acompanyament. Fem servir un model VanderAa diatònic en les tonalitats de do i sol.

Viola de roda: instrument de corda fregada. Amb un cos que té la forma de llaüt, la principal característica d'aquest instrument és la roda que gira accionada per una maneta. Aquesta roda, a l'igual que l'arquet al violí, frega una corda, o diverses, i produeix el so. De cordes tenim els bordons, que fan el pedal o nota contínua; les cantores, que fan la melodia mitjançant un teclat, i les trompetes, que accentuen el ritme d'una melodia. Fem servir un model construït per Sedo Garcia.

Guitarra: probablement el més popular dels instruments de corda pinçada. Consta de sis cordes de niló afinades bàsicament per quartes. Fem servir un model de guitarra del luthier López Bellido.

Contacte i management:

972.68.80.07 i 629.38.61.30

samfainadecolors@samfainadecolors.cat

www.samfainadecolors.cat

Flabiol i tamborí: el flabiol és una flauta de bec autòctona catalana. Es toca amb una sola mà i es reserva l'altra per tocar el tamborí. El fet de ser tocat amb una sola mà l'emparenta amb les flautes de tres forats de tot el sud d'Europa: el galoubert occità, la txirula i el txistu bascos, el pífaru portugués, el chiflo aragonès, la flauta eivissenca, etc. Ara bé, també es diferencia de totes aquestes flautes en el fet que el flabiol fa servir els cinc dits de la mà (en comptes dels tres que utilitzen les altres) per tapar forats.

El flabiol no es pot separar de cap manera del tamborí (que també pot ser un tambor, un tabal o un bombo). Tots dos junts, flabiol i tamborí, fan una unitat tímbrica i rítmica que sumen molt més que agafats per separat (i en tot cas, sempre t'estalvies un músic!).

Fem servir un flabiol sec (sense claus) fet per en Pau Orriols (que és qui surt a la foto) i un tambor model marroquí fet per l'Enric Martí

Sac de gemecs: és la cornamusa catalana. És un instrument de vent compost per una bossa que acumula l'aire que li fem entrar pel bufador i pels tubs sonors. N'hi ha tres, els bordons, de llengüeta simple, que fan una nota contínua i es disposen fent un acord (tònica, dominant i octava). El quart tub, de llengüeta doble, és el melòdic. Aquest instrument, que pràcticament havia desaparegut al Principat, està experimentant una gran revifalla gràcies als grups de música folc i a la

recuperació que se'n va fent al carrer, on executa ballets i cercaviles. A Mallorca en diuen xeremia i afortunadament s'ha mantingut sempre amb bona salut. Fem servir un model construït per Cesc Sans.

Contacte i management:

972.68.80.07 i 629.38.61.30

samfainadecolors@samfainadecolors.cat

www.samfainadecolors.cat

Gralla: instrument de vent fusta de doble canya. És l'oboè tradicional català. Habitualment se l'associa amb els actes festius del carrer: acompanya els gegants a la cercavila i fa pujar els castells. Fem servir el model de Vilanova.

Mandolina: instrument de corda pinçada que deriva del llaüt de petites dimensions. Té quatre cordes afinades per quintes (exactament com el violí). Es toca pinçant amb un plectre.

Fem servir un model de Catània tipus napolità de la casa Parramon.

Propostes didàctiques per als mestres de música:

Abans del concert:

Motiveu els nens i les nenes, desperteu-los la curiositat. Expliqueu-los què anireu a escoltar i a veure. Que compartiran el teatre o l'auditori amb altres nens. Que s'ha d'entrar al teatre o auditori tranquil·lament. Que no cal picar de mans mentre s'escolta música. Que els músics canten i toquen per al públic. Que al final de les cançons s'aplaudeix. Que un concert es gaudeix més si s'escolta en silenci. Remarqueu que el concert és de música tradicional i diferencieu-la d'altres músiques com la clàssica, el rock o el jazz... En definitiva: és interessant crear expectació.

Us adjuntem les partitures de les cançons que podeu cantar. És molt important que les treballeu bé, que els nens les sàpiguen. Així els nens podran cantar amb en Xavi i la Mirna i gaudiran més del concert.

Presenteu les fotografies dels diferents instruments i dels músics que us adjuntem al dossier. Serviran d'introducció al concert.

Aquest concert està enregistrat en CD i és una bona eina per treballar a l'escola.

Després del concert:

Parleu i feu preguntes sobre el concert... Com us ho heu passat? Us ha agradat? Què us ha agradat més? Com es deien els músics? Quins instruments tocava cadascú? Us heu portat bé? I els altres nens, s'han portat bé? Els músics s'ho passaven bé fent música?...

Repasseu les cançons del concert. Canteu-les molt. Podeu fer audicions amb el CD de l'espectacle. Als nens els encanta escoltar allò que ja coneixen. Jugueu a identificar els instruments que sonen a la gravació.

Feu dibuixos de l'espectacle... Podeu fer un gran mural col·lectiu dibuixant els instruments, els músics i els elements escènics de les cançons. Feu una fitxa per a cada cançó on dibuixeu l'element que ha sortit de la poma i a quina cançó correspon. Per exemple, el paraigües ple d'estrelles i amb una lluna al cim ha servit per il·lustrar la cançó de bressol "Son, son, veni".

Recordeu els noms dels instruments que han aparegut a l'audició. Jugueu a fer mímica: un fa veure que toca un instrument i els altres miren d'endevinar de quin es tracta.

Mireu de construir petits instruments. Per exemple: amb una caixa de cartró i un llapis, ja tenim un tambor.